

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра романських мов та інтерлінгвістики

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації
проф. Іваницьок С. В. *С. В. Іваницьок*
Протокол № 2 від «17» жовтня 2018 р.

№1710201849

ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни
ІСТОРІЯ КУЛЬТУРИ КРАЇНИ ДРУГОЇ МОВИ

підготовки МАГІСТРА

спеціальності 035 ФІЛОЛОГІЯ

освітньої програми МОВА І ЛІТЕРАТУРА (АНГЛІЙСЬКА).

ПЕРЕКЛАД

Луцьк – 2018

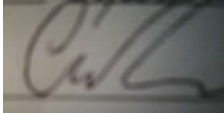
Програма навчальної дисципліни «Історія культури країни другої мови» підготовки магістра, галузі знань 03 Гуманітарні науки, спеціальності 035 Філологія, за освітньою програмою Мова і література (англійська). Переклад

Розробник: Станіслав О. В., професор кафедри романських мов та інтерлінгвістики, доктор філологічних наук, доцент

Рецензент: Мартинюк О. М., доцент кафедри романських мов та інтерлінгвістики, кандидат філологічних наук, доцент

Робоча програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри романських мов та інтерлінгвістики

протокол № 1 від 5 вересня 2018р.

Завідувач кафедри (Станіслав О.В.)

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією інституту іноземної філології

протокол № 2 від 20 вересня 2018 р.

Голова науково-методичної

комісії факультету (Павлюк А. Б.)

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою університету

протокол № ____ від ____ . ____ . 2018 р.

© Станіслав О. В., 2018 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1.1.

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Мова і література (французька). Переклад Магістр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 180/6		Рік навчання 5
		Семестр 10
ІНДЗ: немає		Лекції 36 год
		Практичні 20 год.
		Самостійна робота 112 год.
		Консультації 12 год.
Форма контролю: екзамен (10 с.)		

Таблиця 1.1.а

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Мова і література (французька). Переклад Магістр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 90/3		Рік навчання 7
		Семестр 13
ІНДЗ: немає		Лекції 14 год
		Практичні 4 год.
		Самостійна робота 60 год.
		Консультації 12 год.
Форма контролю: екзамен (14 с.)		

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ

Робоча програма навчальної дисципліни “Історія культури основної мови” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра

напряму (спеціальності) 03 Гуманітарні науки 035 Філологія Мова і література (французька). Переклад

Предметом вивчення навчальної дисципліни є ознайомлення студентів із головними етапами розвитку культури та мистецтва Франції у контексті світового історичного процесу. Даний курс передбачає представити історію культури та мистецтв країни як цілісну панораму духовної парадигми, художньої картини французького народу.

В межах дисципліни “Історія культури основної мови” проводиться аналіз особливостей поетапного розвитку французької архітектури, скульптури, живопису, музики, балету, пісні, театру, кіно, тощо. Предмет “Історія культури основної мови” представляє короткий огляд основних художніх течій, напрямків, шкіл у різних видах мистецтва; знайомить з найбільш відомими культурними пам’ятками та визначними французькими особистостями, що увійшли в історію культури своєї країни.

У ході вивчення предмету студенти мають можливість наблизитися до культурної спадщини великого народу, мистецьких надбань та шедеврів світового рівня; розширити свої знання в галузі культурології, мистецтва, країнознавства Франції. Як результат, студенти набувають естетичного досвіду сприймання художніх творів, розвивають емоційно-почуттєву сферу, уяву, поліхудожнє мислення, здібності цілісного бачення мистецьких явищ та їх творчої інтерпретації.

Міждисциплінарні зв’язки: курс “Історії культури основної мови” спирається на теоретичні засади, отримані студентами на заняттях із країнознавства, культурології, лінгвокраїнознавства, історії, а також на практичні знання французької мови та літератури.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

Метою викладання навчальної дисципліни “Історія культури основної мови” (французької) є розвивати у студентів уміння та навички, що необхідні для здійснення комплексного аналізу художніх творів, формувати теоретичне усвідомлення та уявлення про різні види культури і мистецтва як духовно-

творчої діяльності народу, сприяти розвитку у студентів творчого, естетичного мислення, навиків самостійної науково-дослідницької роботи, розвивати вміння інтерпретувати відібраний матеріал, робити теоретичні узагальнення, систематизувати практичні знання.

3.1 Основними завданнями вивчення дисципліни “Історія культури основної мови” є навчити студентів використовувати набуті теоретичні та практичні знання з даного курсу при оцінюванні певних мистецьких феноменів, у своїй подальшій професійній діяльності, в організації і проведенні виховної роботи, культурно-мистецьких заходів і т.п.

3.2 Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- важливі історичні етапи, дати, періоди розвитку таких видів французького мистецтва, як: архітектура, скульптура, живопис, музика, балет, театр, кіно, тощо;
- основні напрямки та течії розвитку культури та мистецтва Франції (класицизм, реалізм, романтизм, модернізм, імпресіонізм, абстракціонізм, сюрреалізм, авангард, футуризм, постмодернізм та інші);
- визначальні факти, явища, події, що характеризують цілісність культурологічного процесу;
- ключові поняття, терміни, атрибути, пам’ятки, імена тієї чи іншої епохи, що є характерологічними для того чи іншого виду мистецтва;

вміти:

- застосовувати отримані знання при самостійному аналізі творів мистецтва, оцінці того чи іншого культурного феномену;
- обґрунтовувати свою точку зору на певну подію чи явище в культурологічному контексті;
- ідентифікувати твори мистецтва у залежності від їх стилю, течії,

напрямку виконання;

- самостійно готувати наукові повідомлення, інформацію, доповіді, мультимедійні презентації на запропоновану тему.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 2.1. Денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	Усього	у тому числі					
		Лек.	Практ. (Семін.)	Лаб.	Конс.	Сам. роб.	Контр. роб.
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 1.							
Художня культура та мистецтво Франції як духовно-творча діяльність народу, як естетичне відображення дійсності. Архітектура, скульптура, живопис, музика, балет, театр, кіно, тощо як засоби представлення цілісної панорами французької культурної парадигми.							
Тема 1. Поняття феномену культури. Предмет та завдання курсу “Історія культури основної мови” (французької).	22	4	2		2	14	
Тема 2. Архітектура і скульптура Франції як відображення епохи та тенденцій розвитку країни.	23	4	3		2	14	
Тема 3. Декоративне мистецтво Франції та особливості одягу в світлі культурних змін та тенденцій розвитку країни.	20	4	2		2	12	

Тема 4. Основні етапи та напрямки розвитку французького живопису. Великі французькі художники та їхні шедеври	19	4	2		1	12	
Тема 5. Музичне мистецтво Франції: періодизація, тенденції розвитку, композитори зі світовими реноме та їхні твори.	19	4	2		1	12	
Тема 6. Французький балет – гордість і слава країни. Важливі етапи становлення та розвитку. Великі балетні школи та традиції.	19	4	2		1	12	
Тема 7. Пісня як прояв духовності, традицій, історичних подій, національного характеру, культурного коду французького народу.	19	4	2		1	12	
Тема 8. Театр – синтез усіх видів мистецтв. Важливі віхи та напрямки розвитку французького театру.	19	4	2		1	12	
Тема 9. Мистецтво, що докорінно змінило світосприйняття людством. Періоди розквіту та занепаду	20	4	3		1	12	

французького кіно. Сучасне французьке кіно – це полілог стилів.							
Разом за змістовим модулем 1	180	36	20		12	112	
Усього годин	180	36	20		12	112	

Таблиця 2.2. Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	Усього	у тому числі					
		Лек.	Практ. (Семін.)	Лаб.	Конс.	Сам. роб.	Контр. роб.
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 1.							
Художня культура та мистецтво Франції як духовно-творча діяльність народу, як естетичне відображення дійсності. Архітектура, скульптура, живопис, музика, балет, театр, кіно, тощо як засоби представлення цілісної панорами французької культурної парадигми.							
Тема 1. Поняття феномену культури. Предмет та завдання курсу “Історія культури основної мови” (французької).	10	2	0.5		2	7	
Тема 2. Архітектура і скульптура Франції як відображення епохи та тенденцій розвитку країни.	10	2	0.5		2	7	
Тема 3. Декоративне мистецтво Франції та особливості одягу в світлі культурних змін та	10	2	0.5		2	7	

тенденцій розвитку країни.							
Тема 4. Основні етапи та напрямки розвитку французького живопису. Великі французькі художники та їхні шедеври	10	2	0.5		1	7	
Тема 5. Музичне мистецтво Франції: періодизація, тенденції розвитку, композитори зі світовими реноме та їхні твори.	10	2	0.5		1	7	
Тема 6. Французький балет – гордість і слава країни. Важливі етапи становлення та розвитку. Великі балетні школи та традиції.	10	1	0.5		1	7	
Тема 7. Пісня як прояв духовності, традицій, історичних подій, національного характеру, культурного коду французького народу.	10	1	0.5		1	7	
Тема 8. Театр – синтез усіх видів мистецтв. Важливі віхи та напрямки розвитку французького театру.	10	1	0,5		1	7	
Тема 9. Мистецтво, що докорінно змінило світосприйняття	10	1	0,5		1	4	

людством. Періоди розквіту та занепаду французького кіно. Сучасне французьке кіно – це полілог стилів.							
Разом за змістовим модулем 1	90	14	4		12	60	
Усього годин	90	12	4		12	60	

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Таблиця 3

№ з/п	Тема
1	Назва теми: Поняття феномену культури. Предмет та завдання курсу “Історія культури основної мови” (французької). Завдання: опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу; підготовка до виступів на семінарах; систематизація набутих знань.
2	Назва теми: Архітектура і скульптура Франції як відображення епохи та тенденцій розвитку країни. Завдання: опрацювання теоретичних основ лекцій, додаткової наукової та довідникової літератури; підготовка до виступів на семінарах; розробка і показ мультимедійної презентації визначних архітектурних пам’яток Франції певного історичного періоду, окремого художнього напрямку; аналіз матеріалу.
3	Назва теми: Декоративне мистецтво Франції та особливості одягу в світлі культурних змін та тенденцій розвитку країни. Завдання: пошук наукової літератури на запропоновану тему; підготовка доповіді для виступу на семінарському занятті; демонстрація приготовленої мультимедійної презентації елементів декоративного мистецтва (в історичному аспекті) або історії розвитку французького одягу.
4	Назва теми: Основні етапи та напрямки розвитку французького живопису. Великі французькі художники та їхні шедеври.

	<p>Завдання: підготовка до виступів на семінарах; робота в інтернет-мережах з метою пошуку репродукцій картин відомих французьких художників; аналіз підбраного ілюстративного матеріалу; показ мультимедійної презентації про один із художніх напрямів у французькому живописі.</p>
5	<p>Назва теми: Музичне мистецтво Франції: періодизація, тенденції розвитку, композитори зі світовими реноме та їхні твори.</p> <p>Завдання: опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу; пошук додаткової інформації; робота в інтернет-мережах з метою підготовки мультимедійної презентації про одного із видатних французьких композиторів та прослуховування аудіо записів його творів.</p>
6	<p>Назва теми: Французький балет – гордість і слава країни. Важливі етапи становлення та розвитку. Великі балетні школи та традиції.</p> <p>Завдання: пошук наукової та довідникової літератури, її опрацювання з метою виступу на семінарському занятті; підготовка мультимедійного показу уривку одного з відомих балетів французької школи з подальшим коментарем.</p>
7	<p>Назва теми: Пісня як прояв духовності, традицій, історичних подій, національного характеру, культурного коду французького народу.</p> <p>Завдання: опрацювання наукової та довідникової літератури; підготовка доповіді для виступу на семінарі; робота в інтернет-мережах (прослуховування аудіо записів французьких пісень різних стилів та жанрів, різних історичних епох); представлення мультимедійної презентації про творчість одного з відомих французьких співаків.</p>
8	<p>Назва теми: Театр – синтез усіх видів мистецтв. Важливі віхи та напрямки розвитку французького театру.</p> <p>Завдання: опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу; пошук додаткової інформації; робота в інтернет-мережах з метою представлення інформації про один із всесвітньо відомих французьких театрів; аналіз відібраного ілюстративного матеріалу; перегляд уривків вистав різних стильових жанрів з подальшим коментарем.</p>
9	<p>Назва теми: Мистецтво, що докорінно змінило світосприйняття людством. Народження кіно. Періоди підйоми та занепаду французького</p>

	кіно. Сучасне французьке кіно – це полілог стилів. Завдання: опрацювання наукової та довідникової літератури; підготовка повідомлення для виступу на семінарі; робота в інтернет-мережах: перегляд уривків фільмів, пошук інформації про відомих французьких акторів; розробка і показ мультимедійної презентації про зірок французького кіно (акторів, режисерів тощо).
	Разом

6. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Навчальний курс складається з двох залікових кредитів. У другому семестрі заліковий кредит закінчується заліком, а у третьому – екзаменом.

Оцінювання знань студента за кожен семестр охоплене змістовими модулями (ЗМ) і здійснюється на основі результатів поточного і підсумкового контролю знань. Об'єктом оцінювання знань студентів є програмний матеріал навчальної дисципліни.

Поточний контроль реалізується у формі поточного аудиторного контролю, контролю виконання домашніх завдань і написання тематичних контрольних робіт.

Розподіл балів за екзаменаційний кредит

Таблиця 4.1а. Денна форма навчання

Поточний контроль (мах = 40 балів)									Підсумковий контроль (мах = 60 балів)		Загальна кількість балів
Модуль 1									Модуль 2		
Змістовий модуль 1									Тест	Усне опитування	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9			

									30	30	100
4	4	5	4	4	5	5	4	5			

Поточне оцінювання, яке має на меті перевірку рівня знань студента, здійснюється викладачем протягом семестру на лекційних і семінарських заняттях у межах змістового модуля. Поточне оцінювання включає в себе поточну роботу студента під час лекційних і семінарських занять. Максимальна оцінка студента за поточне оцінювання становить 40 балів.

Критерії оцінювання знань студента на практичних (семінарських) заняттях

Бали	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студента
5	Студент має системні, глибокі знання, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності, вміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію, аргументувати власні судження теоретичними і фактичними положеннями, підсумувати сказане висновками. Студент вільно володіє спеціальною термінологією, грамотно ілюструє відповідь прикладами, вміє комплексно застосовувати знання з інших дисциплін.
4	Знання студента є достатньо ґрунтовними, він правильно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, уміє аналізувати, встановлювати зв'язки між явищами, фактами, робити висновки. Відповідь повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями.
3	Студент демонструє посередні знання основних положень навчального матеріалу. Відповідь у цілому задовільна. Студент здатний аналізувати, порівнювати, робити висновки, наводити окремі приклади на підтвердження певних думок, застосовувати

	вивчений матеріал у стандартних ситуаціях.
2	Студент демонструє низький рівень знань, здатний частково відтворити теоретичний матеріал відповідно до тексту підручника або лекції викладача, повторити за зразком певну операцію.
1	Студент може розрізняти об'єкт вивчення, фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу, з допомогою викладача виконує елементарні завдання.

Підсумковий контроль, який здійснюється провідним викладачем, має на меті перевірку рівня знань студента під час виконання письмового тесту та усної відповіді. Максимальна кількість балів, яку студент може набрати за Модуль 2 становить 60 балів, з яких 30 балів – оцінка за тестове завдання, 30 балів – за усну відповідь.

Критерії оцінювання знань студента при написанні тестового завдання

Виконання підсумкового тестового завдання має на меті комплексну перевірку знань студента з вивченої дисципліни. Тестове завдання складається із 30 питань, кожне з яких оцінюється в 1 бал. Результат тесту складає кількість правильних відповідей помножена на 1 бал. Максимальна кількість балів – 30.

Критерії оцінювання знань при усному опитуванні

Усна відповідь (максимум – 30 балів).

В оцінці знань студентів враховується:

- 1) достатність обсягу відповіді (повна, недостатньо повна, неповна);
- 2) обізнаність з основними поняттями, принципами, законами, правилами навчальної дисципліни;
- 3) логічність викладу матеріалу;
- 4) обґрунтованість власних міркувань;
- 5) уміння інтегрувати та диференціювати знання теоретичного матеріалу та застосовувати їх при виконанні практичних завдань.

Відповідь вважається *повною (30 балів)*, якщо студент повністю оволодів матеріалом, обізнаний з усіма поняттями і термінами навчального курсу і

адекватно оперує ними під час відповідей на поставлені питання, а також посилається на наукові дослідження з навчальної дисципліни, ознайомлений зі спеціальною літературою; демонструє здатність аналізувати факти, аргументувати власні судження теоретичними і фактичними положеннями, підсумувати сказане висновками.

Відповідь вважається *недостатньо повною (20 балів)* за умов непоганого володіння знаннями з навчального предмету. Відповідь студента має бути правильною і обґрунтованою. Студент повинен продемонструвати знання теоретичного матеріалу, навички самостійної навчально-пізнавальної діяльності, здатність викладати матеріал в певній логічній послідовності. Допускаються незначні помилки, які не впливають на загальне розуміння викладеного матеріалу.

Відповідь вважається *неповною (10 балів)*, якщо продемонстровані знання з предмету носять фрагментарний і поверхневий характер. Теоретичні і фактичні знання відтворюються репродуктивно, без глибокого осмислення, аналізу, порівняння, узагальнення. Студент обізнаний з літературними джерелами з навчальної дисципліни, але не може дати достатньо критичної їх оцінки; допускає суттєві помилки, які порушують логіку викладення матеріалу.

Відповідь вважається *незарахованою* за умов неправильної або неповної відповіді, яка свідчить про нерозуміння поставленого завдання. Студент не володіє понятійно-категоріальним апаратом, необізнаний з літературою з навчальної дисципліни і допускає грубі помилки у викладенні матеріалу.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	за екзамен	за залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 - 81	Добре	
67 -74	Задовільно	

60 - 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно (з можливістю повторного складання)	Незараховано (з можливістю повторного складання)

Перелік екзаменаційних питань

1. L'architecture de l'Antiquité au Moyen Age.
2. L'architecture à l'époque médiévale.
3. L'architecture aux Temps modernes : l'art de la Renaissance, l'art classicisme et l'art baroque.
4. L'architecture à l'époque contemporaine (XIX- XX siècles) : l'art moderne.
5. La peinture du Moyen Age au XVII siècle.
6. La peinture du XVII et du XVIII siècles : la peinture classique et la peinture baroque.
7. La peinture du XIX siècle : la peinture des grandes écoles.
8. La peinture du XX siècle : la peinture moderne.
9. La Préhistoire de la musique.
10. La musique à l'époque du Moyen Age.
11. La musique à l'époque de la Renaissance (XV-XVI siècles).
12. La musique aux Temps modernes (XVI-XIX siècles).
13. La musique au XIX siècle.
14. La musique l'époque contemporaine (XX siècle).
15. La Préhistoire du ballet : danses magiques.
16. Les danses à l'époque du Moyen Age.
17. Les XVI-XVII siècles : les danses de cour.
18. Le XVIII siècle : naissance de la danse de théâtre.
19. Le XIX siècle : arrivée du ballet romantique.
20. Le ballet du XX siècle : ouverture et innovations.
21. Naissance de l'art dramatique (l'époque du Moyen Age).

22. Le XVII siècle : élaboration des normes classiques du théâtre.
23. Le XVIII siècle : exploitation commerciale du théâtre.
24. Le XIX siècle : développement de l'art dramatique.
25. Le XX siècle : naissance des nouvelles tendances.
26. Naissance du cinéma (années 1880-1900).
27. Période muette dans le cinéma (années 1908-1920).
28. Années 1920 : écoles, traditions cinématographiques ; lutte pour le cinéma national.
29. Années 1930-1950 dans le cinéma. Années 1960 – Nouvelle Vague.
30. Le cinéma du XX siècle – polylogue des styles.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

- Карамышева Т. В., Драницына Е. С. Слово и живопись / Т. В. Карамышева, Е. С. Драницына. – СПб.: „Издательство Союз”. – 2000. – 256.
- Balazard S. Le guide du théâtre français. – Paris : Syros. – 1989.
- Barbier P., Vernillat F. L'histoire de la France par les chansons. – Paris : Gaillimard. – 1985.
- Beylie C. Les films clés du cinéma. – Paris : Bordas. – 1993.
- Brunshwig Ch. Cent ans de chanson française. – Paris : Le Seuil. – 1981.
- Brunshwig Ch. Les courants de la chanson française : du folklore à la chanson. – Paris : Nathan. – 1999.
- Charensol G. Le cinéma. – Paris : Larousse – 1996.
- Charpentreau J., Vernillat S. La chanson française. – Paris : PUF. – 1971.
- Dorival B. La peinture française. – Paris : Larousse. – 1978.
- Durmoy N. L'architecture française. – Paris : Vincent-Bréal. – 1951.
- Encyclopédie de la mode. – Paris : Nathan. – 1989.
- Encyclopédie « Beaux-arts ». – Paris : Bordas. – 1976.

- Encyclopédie du cinéma. – Paris : Bordas. – 1993.
- Erismann G. Histoire de la chanson. – Paris : Hermès-Pierre Waleffe. – 1989.
- Fléouter C. Un siècle de chansons. – Paris : PUF. – 1988.
- Francastel P. Histoire de la peinture française. – Paris : Elsevier. – 1977.
- Janneau G. Le mobilier français. – Paris : PUF. – 1998.
- Jomaron J. Le théâtre en France. – Paris : Colin. – 1988.
- Joyeux O. Le monde merveilleux de la danse. – Paris : Hachette. – 1967.
- Laclotte M., Cuzin J.-P. Dictionnaire de la peinture. – Paris : Larousse. – 1987.
- Laforte C. Poétiques de la chanson traditionnelle française. – Québec : Les Presses de l'Université Laval. – 1976.
- Landormy P. La musique française. – Paris : Quentin. – 1981.
- Larousse classique : dictionnaire encyclopédique. – Paris : Larousse. – 1971.
- Lavoix H. La musique française. – Paris : Quentin – 1997.
- Levière P. L'architecture française. – Paris : PUF. – 2000.
- Maurice L. Danses populaires et ballets d'Opéra. – Paris : Larousse. – 1995.
- Mermet G. Francoscopie. – Paris : Larousse. – 2005.
- Michaud G., Torres G. Le nouveau guide France. – Paris : Hachette. – 2002.
- Montenegro R. Les meubles. Tous les styles de la Renaissance à nos jours. – Paris : Ed. Solar. – 1992.
- Porte J. Encyclopédie des musiques sacrées. – Paris : Labergerie. – 2001.
- Saka P. Chanson française à travers ses succès. – Paris : Larousse. – 1988.
- Servan P. Le dictionnaire de la chanson française. – Paris : Lafont. – 1986.
- Vaillant L. Histoire de la danse. – Paris : Plon. – 1990.
- Vedenina L. La France d'aujourd'hui : la vie culturelle. – Moscou : MGIMO. – 1989.
- Willerval B. Encyclopédie de la culture français. – Paris : Camif. – 1991.

Интернет-джерела

- www.francomania.ru
- <http://fr.wikipedia.org/>